

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
tel.: 234 665 111, fax: 234 665 444
posta@uouu.cz, www.uouu.cz

Čj. UOOU-01129/19-22

ROZHODNUTÍ

Předsedkyně Úřadu pro ochranu osobních údajů jako odvolací orgán příslušný podle § 10 a § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád rozhodla podle ustanovení § 152 odst. 6 písm. a), § 152 odst. 5 a § 90 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, takto:

Rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů čj. UOOU-01129/19-16 ze dne 10. června 2019 se zrušuje a řízení se zastavuje.

Odůvodnění

Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“) byla usnesením Městského úřadu Kuřim, čj. MK/3142/19/KÚ ze dne 19. února 2019 postoupena k projednání věc pana XXXXXXXX, narozeného dne XXXXXXXX, bytem XXXXXXXX (dále „obviněný“). Z příslušného spisového materiálu vyplynulo, že obviněný zveřejnil dne 8. srpna 2018 ve 14:23 a ve 14:51 hodin jako registrovaný uživatel „XXXXXXX“, pod článkem s názvem „Osahával kolegyni, teď se soudí o místo“ umístěným na webovém portálu www.novinky.cz dva komentáře. Jeden z nich měl obsahovat osobní údaje XXXXXXXX, konkrétně to, že XXXXXXXX měla před 15 lety zkusit poprvé podat trestní oznámení o znásilnění na svého nadřízeného v minulém působišti ve Zlíně a dále informaci, že ji měl státní zástupce označit jako nevěrohodnou, přičemž nebyl nikdo odsouzen.

Zveřejněné informace měl obviněný získat ze spisového materiálu vedeného v trestním řízení pod sp. zn. 4 T 73/2017, a to z části, která se týkala dřívějšího řízení a byla pouze neveřejnou přílohou zmíněného spisu. V této souvislosti je nutno zvláště podotknout, že na základě soudního řízení vedeného u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 4 T 73/2017 byl obviněný odsouzen pro dvojnásobný přečin znásilnění a v jeho rámci se obviněný snažil XXXXXX znevěrohodnit poukázáním na jinou věc, která byla řešena v dávnější minulosti. Příslušný trestní spis vedený u Okresního státního zastupitelství ve Zlíně se stal přílohou trestního spisu ve věci obviněného právě na základě vyžádání obviněného.

Správní orgán prvního stupně na základě takto zjištěného stavu věci vydal příkaz čj. UOOU-01129/19-5 ze dne 19. března 2019, jímž bylo jednání obviněného kvalifikováno jako spáchání

přestupku podle § 44a odst. 1, 3 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, za což mu byl uložen správní trest napomenutí. Řádně podaným odporem však byl uvedený příkaz zrušen a správní orgán prvního stupně Úřadu pokračoval ve správním řízení.

Na základě jeho výsledků pak správní orgán prvního stupně vydal rozhodnutí čj. UOOU-01129/19-16 ze dne 10. června 2019 (dále jen „rozhodnutí“), jímž obviněného ve výroku I. uznal vinným ze spáchání přestupku podle § 44a odst. 1, 3 zákona č. 101/2000 Sb., neboť předmětným jednáním porušil prostřednictvím veřejně přístupné počítačové sítě zákaz zveřejnění osobních údajů stanovený zvláštním právním předpisem, a to ve formě nepřímého úmyslu. V této souvislosti správní orgán prvního stupně především uvedl, že předmětným jednáním byla XXXXXX identifikována jako poškozená trestným činem znásilnění podle § 185 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, čímž došlo k porušení povinnosti stanovené v § 8b odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, podle něhož nikdo nesmí v souvislosti s trestným činem spáchaným na poškozeném jakýmkoli způsobem zveřejnit informace umožňující zjištění totožnosti poškozeného, který je osobou mladší 18 let nebo vůči němuž byl spáchán trestný čin vraždy, zabití, některý z trestných činů, kterým byla způsobena těžká újma na zdraví, trestný čin ohrožení pohlavní nemocí, některý z trestných činů proti těhotenství ženy, trestný čin obchodování s lidmi, některý z trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti, trestný čin opuštění dítěte nebo svěřené osoby, týrání svěřené osoby, týrání osoby žijící ve společném obydlí, únosu dítěte a osoby stížené duševní poruchou nebo nebezpečného pronásledování. Z uvedených důvodů byl výrokem II. rozhodnutí obviněnému uložen správní trest napomenutí a výrokem III. rozhodnutí byla obviněnému uložena povinnost uhradit náklady řízení.

Naproti tomu řízení s obviněným o přestupku podle § 44a odst. 1, 3 zákona č. 101/2000 Sb., který měl spáchat tím, „že ač byl obviněný o své povinnosti mlčenlivosti řádně poučen zveřejnil dne 8. srpna 2018 na webovém portále www.novinky.cz komentář obsahující osobní údaje XXXXXX, které získal z veřejně nepřístupné části trestního spisu, který byl součástí jiného spisového materiálu sp. zn. 4 T 73/2017“, čímž měl porušit povinnost stanovenou v § 8b odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb. bylo výrokem IV. rozhodnutí zastaveno, neboť spáchání tohoto skutku nebylo obviněnému prokázáno.

Výroky I., II. a III. rozhodnutí ovšem byly napadeny řádným rozkladem obviněného. V něm bylo především uvedeno, že správní orgán prvního stupně vycházel z nesprávných a nepodložených skutkových zjištění, když uvedl, že zveřejněné údaje měl obviněný získat ze spisového materiálu vedeného v trestním řízení pod sp. zn. 4 T 73/2017, a to z části, která se týkala dřívějšího řízení a byla pouze neveřejnou přílohou zmíněného spisu. Dále obviněný zdůraznil, že jméno XXXXXX v rámci diskuse nebylo uvedeno a má proto za to, že nemohlo dojít k identifikování její osoby informacemi uvedenými v komentáři k článku. Jak také obviněný uvedl, nebylo předmětem dokazování, zda XXXXXX podávala nějaké trestní oznámení ve Zlíně ani to, zda věc byla rozhodována u soudu. Dále v komentáři nebyla uvedena spisová značka, také absentuje přesná skutková podstata trestného činu, stejně tak nebylo zohledněno časové hledisko případu, který se měl odehrát před 15 lety a není ani postaveno na jisto, kdo komentář fyzicky psal. Z uvedených důvodů obviněný navrhl rozhodnutí v napadené části zrušit a řízení zastavit.

Odvolací orgán přezkoumal rozhodnutí v celém rozsahu a zabýval se i argumentací obviněného.

V této souvislosti odvolací orgán především uvádí, že je třeba odmítnout tvrzení obviněného, podle nichž nebylo postaveno na jisto, kdo komentář fyzicky psal. Ze spisového materiálu, jak ostatně uvedlo i napadené rozhodnutí, konkrétně z odpovědi na žádost o poskytnutí informací k webovému portálu www.novinky.cz od provozovatele tohoto portálu společnosti Seznam.cz, a.s., vyplynulo, že účet „XXXXXX“ byl vytvořen uživatelem e-mailové adresy XXXXXX, přičemž registrační údaje k této e-mailové adrese jsou následující: jméno – XXXXXXX, rok narození – XXXXXX, pohlaví – muž, datum založení e-mailové adresy – 10. srpna 2004. Současně byly společností Seznam.cz, a.s., poskytnuty IP adresy (185.149.128.27; 185.149.130.160 a 176.74.139.221), ze kterých bylo k předmětnému portálu v čase uveřejnění komentáře přistupováno. První dvě IP adresy jsou adresy českého poskytovatele, třetí IP adresa náleží providerům z Polska, Brazílie a Argentiny, což ukazuje na použití anonymizéru. Na základě zjištění IP adres byl Městským soudem v Brně dne 21. listopadu 2018 vydán příkaz všem fyzickým a právnickým osobám provozujícím telekomunikační činnost a poskytující telekomunikační služby na území České republiky, aby poskytly údaje o uživateli IP adres, které dodala společnost Seznam.cz, a.s. U IP adres 185.149.128.27 a 185.149.130.160 byl zjištěn koncový uživatel XXXXXX a adresa připojení XXXXXX. U IP adresy 176.74.139.221 byl zjištěn uživatel společnost XXXXXX. Z takto zjištěného stavu věci je možno spolehlivě vyvodit závěr, že původcem předmětného komentáře je obviněný.

Dále odvolací orgán připomíná, že z hlediska povinnosti uložené ustanovením § 8b odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb., o jejíž dodržování se v tomto případě jedná, je zdroj zveřejněných informací zcela irelevantní. Zabývat se tím, zda zveřejněné informace pochází ze spisového materiálu vedeného v trestním řízení pod sp. zn. 4 T 73/2017 či nikoli, proto zcela postrádá na smyslu. Zdroj informací by byl relevantní pro případ řízení o přestupku ohledně porušení povinnosti stanovené v § 8b odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., nicméně předmětné řízení bylo výrokem IV. rozhodnutí zastaveno.

Zároveň ale je nutno připomenout, že přestupek podle § 44a odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. ve spojení s § 8b odst. 2 trestního řádu postihuje zveřejnění osobních údajů ve formě informace umožňující zjištění totožnosti poškozeného, který je osobou mladší 18 let anebo vůči němuž byl spáchán některý z příslušným ustanovením vyjmenovaných trestných činů, včetně tímto případem dotčených trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti. Jedná se se tak o přestupek, který je součástí zákona č. 101/2000 Sb., k jehož projednání je příslušný Úřad, nicméně tento přestupek nekoresponduje s hlavním předmětem úpravy zákona č. 101/2000 Sb., jímž je zpracování osobních údajů, tedy „*jakákoli operace nebo soustava operací, které správce nebo zpracovatel systematicky provádějí s osobními údaji, a to automatizovaně nebo jinými prostředky*“ [viz § 4 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb.]. To ovšem nic nemění na důvodnosti závěru učiněného správním orgánem prvního stupně, podle něhož, i přes zrušení zákona č. 101/2000 Sb. ke dni 24. dubna 2019, je třeba, vzhledem k ustanovení § 66 odst. 5 zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, toto řízení dokončit podle zákona č. 101/2000 Sb.

Základním znakem přestupku podle § 44a odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. ve spojení s § 8b odst. 2 trestního řádu pak, jak již bylo naznačeno výše, je, že předmětným zveřejněním bylo

umožněno zjistit totožnost (resp. identifikovat) poškozeného. Tím je fakticky míněno, že zveřejněná informace dává reálnou možnost poškozeného odlišit od ostatních (nikoli nutně poskytovat přímou identifikaci). Takováto možnost však je v traktované záležitosti založena už primárně publikovaným článkem „Osahával kolegyni, teď se soudí o místo“. Z něj lze zjistit plné jméno obviněného (včetně jeho fotografie), dále údaj o tom, že jako brněnský strážník obtěžoval svoji kolegyni, za což byl podmíněčně odsouzen k trestu odnětí svobody. Je proto zřejmé, že poškozená byla blízkou spolupracovnicí obviněného. Na základě těchto indicií a také s přihlédnutím ke skutečnosti, že předmětné trestní řízení bylo veřejné by pak bylo možno poškozenou odlišit od ostatních, tudíž zjistit její totožnost, i když v rámci velmi omezeného okruhu osob. Zveřejnění uvedeného článku však nebylo předmětem tohoto řízení. Samotný komentář, za nějž byl obviněný postižen pak zněl takto:

„Nu, asi by jste měli především všichni vědět, co je to zač. Před 15 lety to uvedená zkusila poprvé a podala první trestní oznámení o znásilnění na svého nadřízeného v minulém působišti ve Zlíně, kde působila u Městské policie. Tehdy však byly soudy normální a uvedené neodsoudily a státní zástupce ji označil jako nevěrohodnou. Opakovaná režie v Brně, žádné důkazy, nic leč s dovětkem americké zhovadilosti s názvem MeToo, odsoudí nevinného – tomu se říká demokratická společnost.“

Komentář tak, co se týká poškozené, uvádí, že z její strany bylo před patnácti lety, kdy působila u městské policie ve Zlíně podáno trestní oznámení na nadřízeného ohledně znásilnění a následně měla být státním zástupcem označena za nevěrohodnou. Tento komentář však neobsahuje žádný přímý identifikátor poškozené a ze samotného komentáře tudíž její totožnost zjistit nelze. Údaj o působišti poškozené před 15 lety a průběhu jejího tehdejšího trestního oznámení je ze strany třetích osob (veřejnosti) natolik neověřitelný, že k identifikaci poškozené reálně nemůže sloužit. Toliko teoreticky (spekulativně) je možné zveřejněné údaje chápat jako podpurnou „indicii“ ve spojení s primárně publikovaným článkem, přičemž však ani v tomto kontextu se nejedná o takovou konkretizaci, která by mohla vést ke ztotožnění poškozené nad rámec velmi omezeného okruhu osob, který byl schopen poškozenou identifikovat již na základě primárně publikovaného článku.

Třeba poznamenat, že míra pravdivosti předmětného komentáře je z hlediska tohoto řízení, resp. vzhledem k dikci ustanovení § 44a odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. ve spojení s § 8b odst. 2 trestního řádu (viz výše) v zásadě bez významu a nebyla tudíž nijak zvláště prověřována. Je ovšem patrné, že účelem komentáře nebylo ani tak poškozenou identifikovat jako spíše ji znevěrohodnit skrze poukaz na její údajné charakterové vady. Nelze přehlédnout, že tuto rovinu obhajoby obviněného vyhodnotil patrně jednoznačně trestní soud.

Odvolací orgán tedy shledal výklad relevantní právní úpravy provedený správním orgánem prvního stupně nepřipustně extenzivním a z uvedených důvodů proto rozhodl, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí. Takto rozhodnout bylo možné, jelikož se vyhovělo původnímu rozkladu, přičemž nebude způsobena újma žádnému z účastníků řízení. Z obecného pohledu pak odvolací orgán podotýká, že s ohledem na subsidiaritu správního trestání není vyloučeno, resp. bylo by vhodnější věc řešit prostřednictvím jiných právních instrumentů, např. ustanovení občanského zákoníku upravujících ochranu osobnosti, kdy by možno primárně vzít v úvahu kvalitu (přesnost) zveřejněných informací a nikoli se zabývat mírou zjistitelné identity trestným činem poškozené osoby.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, nelze odvolat.

Praha 25. září 2019

otisk úředního razítka

JUDr. Ivana Janů
předsedkyně
(podepsáno elektronicky)